

Ясно се вижда, че в тази история липсва дяволът посредник, а магьосничеството е качество, което се предава като болест и може да бъде отстранено. Така във Венеция – където, както става ясно от трудовете на Бернони, вещиците имат циганско-славянско-гръцки произход – вещицата губи цялата си сила, ако пролее дори една капка кръв или в някои случаи – когато бъде надвита или разкрита, че е вещица. В нито една от тези страни тя не се ползва с ужасяващото ре-номе на обикновен инструмент в ръцете на изумителна зла сила, волята и действията на която са насочени единствено към обричане на целия човешки род (и без друго затънал в първороден грях) на нескончаеми мъки. Защото тази *pe plus ultra*²⁰⁵ на страха може да бъде резултат единствено на юдейско-персийското схващане за съвършеното зло, въплътено в анти-Бог и доразвито от мрачни аскети, които завиждат на човечеството за всяка усмивка и за всеки лъч светлина. В Индия и в Източна Европа вещицата и демонът са просто ужасни природни сили, както гръмотевиците и чумата или мракът и маларията и никъде не демонстрират намерение да унищожат душата. Защото, за да възникне подобно схващане, са нужни теология и митология, основани на идеята за абсолютния съвършен *monotheos*²⁰⁶, която поражда и антитезата; когато безграничното добро бъде концентрирано, това съвсем естествено навежда на мисълта за неговата сянка – злото. И до днес в Източна Европа вещицата се бърка със самодивата, която някога, а често и сега, се явява като доброжелателен дух, който наказва само лошите и с радост помага на добрите. Колкото е любопитно, толкова е и интересно да се разбере как под влиянието на Църквата всичко, което не е имало пряка връзка с господстващата теология, е било превърнато в горчилка и отрова, и как мрак и студ са налегнали пъстрите поля, които някога са се изпълвали с цвят под топлите лъчи на слънцето. Постигането на по-висши иде-

---

²⁰⁵ Най-висша степен (лат.) – б. пр.

²⁰⁶ Единствен бог – б. пр.